

ชื่อวิทยานิพนธ์   ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยบางประการ
 กับความเหนื่อยล้าของผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะในระยะพักฟื้น

ชื่อผู้เขียน   นางกัญญารัตน์ ฝั่งบรรหาร

    พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และ
 ศัลยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม การมิญโญ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ ธงชัย	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมบัติ ไชยวัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนา มหานภาพ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุภาพร เม่งอำพัน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหนื่อยล้าของผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะในระยะพักฟื้น ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยบางประการ ได้แก่ ระยะเวลาที่ดูแลผู้ป่วย จำนวนชั่วโมงที่ดูแลผู้ป่วยต่อวันและระดับความพิการของผู้ป่วยกับความเหนื่อยล้าของผู้ดูแล และหาตัวทำนายความเหนื่อยล้าของผู้ดูแล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ที่ดูแลผู้ป่วย ซึ่งพาผู้ป่วยมาติดตามการรักษาที่คลินิกศัลยกรรมประสาท แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกรกฎาคม 2539 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดแรงสนับสนุนทางสังคมซึ่งสายพันธ์ เกษมกิจวัฒนา (2536) ดัดแปลงมาใช้ในผู้ดูแลและหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ .91 แบบประเมินระดับความพิการของผู้ป่วยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และแบบวัดความเหนื่อยล้า

ของผู้ดูแล ที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดความเหนื่อยล้าของไปเปอร์ (Piper, 1986) ทาคความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และนำแบบประเมินระดับความพิการของผู้ป่วยไปหาค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตได้เท่ากับ 1.0 และแบบวัดความเหนื่อยล้านำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ .87

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง นำมาแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทาคความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เลือกตัวทำนายความเหนื่อยล้า โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะในระยะพักฟื้น มีความเหนื่อยล้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความเหนื่อยล้าเป็นรายด้านพบว่า ความเหนื่อยล้าด้านพฤติกรรม ด้านร่างกาย และด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความเหนื่อยล้าด้านสติปัญญาและความนึกคิดอยู่ในระดับเล็กน้อย
2. แรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบ กับความเหนื่อยล้าของผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะในระยะพักฟื้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = -.5055$)
3. จำนวนชั่วโมงที่ดูแลผู้ป่วยต่อวันและระดับความพิการของผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเหนื่อยล้าของผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะในระยะพักฟื้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .7042, .8033$ ตามลำดับ)
4. ระยะเวลาที่ดูแลผู้ป่วย ไม่มีความสัมพันธ์ กับความเหนื่อยล้าของผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บศีรษะในระยะพักฟื้น
5. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่าระดับความพิการของผู้ป่วยและแรงสนับสนุนทางสังคมสามารถทำนายความเหนื่อยล้าได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0001

Thesis Title Relationships among Social Support Selected Factors
and Fatigue in Caregivers of Head Injured Patients
in Recovery Stage

Author Mrs. Kunyarat Pongbunhan

M.N.S Medical And Surgical Nursing

Examining Committee :

Assist. Prof. Dr. Paungpayom Ganpinyo	Chairman
Assoc. Prof. Chaweewan Thongchai	Member
Assoc. Prof. Sombat Chaiwan	Member
Assist. Prof. Tatsana Mahanupab	Member
Assist. Prof. Yupaporn Mengumpun	Member

Abstract

The purposes of this study were to determine the fatigue of caregivers of head injured patients in recovery stage, to determine the relationships between social support, duration of caregiving, daily hours of care, severity of disability and fatigue of caregivers and to identify predictive variables of fatigue of caregivers. The subjects were 50 caregivers of head injured patients attending at neurological surgery clinic of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital during June 1996 to August 1996. They were selected by purposive sampling. Instruments used were Demographic Recording Form; Social

Support Questionnaire developed by Saipin Gasemgitvatana (1994) the reliability was .91; Disability of Patient Assessment Form developed by researcher, and Fatigue Questionnaire modified from Piper Fatigue Scale (1986) by the researcher. Content validity of Disability of Patient Assessment Form and Fatigue Questionnaire were done. The reliability of Disability of Patient Assessment Form obtained by interrater reliability was 1.0 and Fatigue Questionnaire obtained by Cronbach's coefficient alpha was .87.

Demographic data were analyzed by using frequency, percentage, means, and standard deviation. Correlation between variables were analyzed by using Pearson's product moment correlation coefficient. Predictive selection was done by stepwise multiple regression.

The results of the study were:

1. Caregivers of head injured patients perceived overall fatigue in moderate level. Caregivers of head injured patients perceived fatigue in behavioral subscale, physical subscale and psychological subscale in moderate level and intellectual/cognitive subscale in mild level.

2. There was a statistically significant negative relationships between perceived social support and fatigue of caregivers of head injured patients. ($p < .001$, $r = -.5055$)

3. There was a statistically significant positive relationships between severity of disability of head injured patient, daily hours of care and fatigue of caregivers of head injured patients. ($p < .001$, $r = .7042$, 8033 respectively)

4. There was no relationships between duration of caregiving and fatigue of caregivers of head injured patients.

5. The stepwise multiple regression analysis revealed that severity of disability of head injured patients and social support of caregivers are able to predict fatigue in caregivers at .0001 level of significant.